

Portfolio

DAILY *fiction*

www.dailyfiction.dk

City Matters research, Prøvestenen, Metropolis Residency

City Matter research, Prøvestenen, Metropolis Residency

Hardcore, forestilling i Brønshøj Vandtårn 2020

Scenekunsten rykker i disse år ud i naturen for at undersøge, hvad natur overhovedet er – ikke mindst i os selv. Spørgsmålet om, hvor grænsen går mellem naturen omkring os og naturen i os, bliver typisk koblet til det nye buzzword: det antropocæne.

SCENE

MONNA DITHMER

Der er sommer er tiden inde til at opsigte en banket med bier, følge en krop på et rejses til Jordens indre. Som del af en ny tendens er scenen her med skifter til landskabet, til udforskning af naturen, af forholdet mellem menneske og andet-ens-menneske. Et scenekilde, der også er et perspektivskifte, hvor blikket ikke alene rettes mod naturen som alt fra naturangivelser til mikroorganismer. Blikket rettes også mod os selv: Nok er vi naturrumbeholdte. Hopperindividualiteter i en digital tidshæder, men i hvor høj grad er vi selv natur?

Det er ikke kun den stigende klimakrisebevidsthed og gennemgåede opmærksomhed over for naturen, der har rykket grænserne. Det er, hvor og hvordan en performance kan udfolde sig. Vendingen mod naturen er ind i en større udvikling med afsæt i 2010'erne, hvor kunsten rykker ud af de institutionelle rammer og ud i andre typer af rum. Det kan være ud i det åbne byrum eller gamle industrielle bygninger, i parker, udkantsområder eller i naturen. Kunsten følger sig her ud på stedspecifikt sig ved at tage form og larve af stedet og forsøge at blende ind eller direkte blande sig med dets sociale liv.

Fra biens perspektiv

Hvad sker der så, når scenekunsten skal arbejde stedspecifikt i det grønne rum og retter hele sit beredskab til at undersøge mennesker og relationer i rum mod andre typer af livsvæsener og materialer? Står ensen til at sætte sig i en andens sted til, når perspektivskiftet Leks. gælder en bi?

Det kunne jeg for nylig teste på egen krop som aktiv deltager i 'Banket for bier' i Botanisk Have i Aarhus. Her blev vi mødt af et lille hold performere, der med deres hvide, tilklæde, blæverhatte og bordaux pludderbukser lignede noget fra et renaissancebord, der var gået i biernes tjeneste. Lært pludderbukser blev vi selv en slags arbejdsbier, der efter at blive tunet ind med en sammende halmbukke over hovedet fik udstukket forskellige bijobs og lærte noget om svarmetelligens. Det var nyttigt at samarbejde, når vi skulle løbe fra sted til sted og stable store, aflange, hvide pupper. Sjovt at blive sendt ud som spejderbier med kæmpe lup som insektojer på jagt efter blomster til at signalere til flokken, hvor der er fristende

NEDSTIGNING.

Koreograf og performer Tora Balslev stod på en træpeafsats højt oppe i Brønshøj Vandtårn, hvor hun lod sand strømme fra sine hænder ned på en metalplade på gulvet, samtidig med at hun begav sig nedad. Foto: Jan Vesala

SERIE

Naturen er tilbage

Vi drages og længes i stigende grad mod naturen. Tendsensen, der også afspejler sig i kunsten, er kun blevet tydeligere under coronakrisen. Hvad håber moderne mennesker at finde?

I dette essay skriver Monna Dithmer om forholdet mellem scenekunsten og naturen.

som signal til den store banketfinale omkring et langt bord. En righoldig menu af blomster, mjød og alskens slags blomning til ære for de nu truede bier, der ellers altid har været symbol på overflod og frugtbarhed. Ud over at få aktiveret alle sanser blev vi fodret med miniforedrag om, hvordan biernes vilter med vingerte for at dehydrere nektar til honning, eller om hvordan man får i tiden, når der var fødsel eller bryllup i familien, skulle gå ud og fortælle det til børnene. Således placerede forestillingen sig mellem interaktiv performance og naturformidling, og gruppen becreet Hotel og dens leder, Christine Feitz, har da også skabt den i samarbejde med forskere. En praksis, de også har dyrket i andre af deres 'Landscape Dialogues' såsom 'Vandringsforelæsning om myrer'. Nye, tværfaglige arbejdsmetoder udvikles, i takt med at scenekunsten bevæger sig ud i det nye felt.

Fælledans for græstuer

En performance i naturen kan ikke alene åbne ens sløvede sanser for vind, vand, krat og andre væsener; den kan nok så meget skærpe fornemmelsen for naturen i os selv. Således rykkede performancegruppen Hello! Earth (Vera Maeder og Janneke Langgaa) i samarbejde med en bak-

deltager sprejdt ud i landskabet. Formidlet i store græskostumer hoppede og rullede vi rundt på fælleden som løsskudte græstuer – for til slut at forenes som en stor cirkelrund Lælleskrop i trampende stammedans. Med en flok beste i baggrunden som tilskuere. Her fik 'græsrod' en ny betydning.

Den flydende krop

Spørgsmålet om, hvor grænsen går mellem naturen omkring os og naturen i os, bliver typisk koblet til det nye buzzword på kunstscenen: det antropocæne. Vi befinder os hermed i en periode i klostens historie, hvor mennesket med dets teknologiske dominans og udnyttelse af Jordens ressourcer er blevet en afgørende geologisk kraft, der helt afgørende præger naturen. Den findes groft sagt ikke længere i 'naturlig' tilstand, menneske og natur er 'morfet' ind i hinanden i bearbejdet, konditioneret form – usanset hvor langt væk vi føler os fra noget som helt naturligt. Det har inden for scenekunsten udmøntet sig i restaurative forsøg på at finde ind til mere autentiske lag af naturen både i vores omgivelser og vores egen krop. Tilbage til naturen kaldte koreograf og performer Tora Balslev sidste år en forestilling, hvor hun med kroppen ville skabe en forbindelse til den natur, der er indkapslet i vores mobile leflener.

Performance i naturen kan ikke alene åbne ens sløvede sanser for vind, vand, krat og andre væsener; den kan nok så meget skærpe fornemmelsen for naturen i os selv

Her i sommer fik hun publikum med på en nedstigning til Jordens indre. Det foregik i Brønshøj Vandtårn, ikke alene på grund af en faldhøjde på 34 meter, men så vi kunne mærke, at selv det tørre betonrum også var forarbejdet natur.

At tårnet for en stor del består af sand, viste hun ved fra en træpeafsats højt oppe under loftet at lade sand strømme fra sine hænder ned på en metalplade på gulvet. Det var, som om rummet derved forvandlede sig fra sin størknede form, samtidig med at hun begav sig nedad. En nedstigning til Jordens flydende indre i form af sandet på bunden, som hun med en langsom, glidende bevægelse til sidst gik i et med.

Balslevs måde at lade kroppen gå i et med sandet er inspireret af japansk butohdans. Med sine radikalt mulsillede, af individualiserede nøgne kroppe i showmotion har butoh sat sine prægende spor på dans og performance herhjemme, lige siden Anita Saji i midt-80'erne dukkede op med en stor fisk hængende ud af munden. Som flydende, foranderlig størrelse udmærket butohkroppen sig ved at forbinde sig med vejr, vand, et træ eller sten, samtidig med at den går dybt i kendet for at danse cellerens dans. Butoh har således været med til at lægge grund for scenekunstens nyorientering mod naturen.

monna.dithmer@post.dk

Politiken SERIE: 'Naturen er tilbage', formidler Daily Fictions arbejde med naturrelation.

Uddrag:

Den flydende krop

"... Her i sommer fik hun (Tora Balslev red.) publikum med på »en nedstigning til Jordens indre«. Det foregik i Brønshøj Vandtårn, ikke alene på grund af en faldhøjde på 34 meter, men så vi kunne mærke, at selv det tørre betonrum også var forarbejdet natur. At tårnet for en stor del består af sand, viste hun ved fra en træpeafsats højt oppe under loftet at lade sand strømme fra sine hænder ned på en metalplade på gulvet. Det var, som om rummet derved forvandlede sig fra sin størknede form, samtidig med at hun begav sig nedad. En nedstigning til Jordens flydende indre i form af sandet på bunden, som hun med en langsom, glidende bevægelse til sidst gik i et med."

Kritisk Zone på Art Hub og Polychrome, research, visning og talk.

... the thrill of seeing something rare; people working to figure out the world around them and trying to find new ways to share what they have learned. - Magasinet Passive/Aggressive

Et samarbejde mellem Tora Balslev & Felia Gram-Hanssen som skabes til Daily Fictions performedage på Deep Forest Art Land, 2021.

Naturen Kalder, forestilling om naturen i smartphones hardware, 2018

Extinct Encounters, Koncertkirken 2020, detalje fra grafisk arbejde på dragt

Asfalt
skulptur
komposition

Polychrome
Metropolis residency
Art Hub Copenhagen

DoIT; Dance of Imagination and Transformation – In Nature

Format og netværk for bevægelse i dialog med omgivelser.
I Aarhus og København 2020, af Daily Fiction og kunstner Mette Aakjær.

Foto credit:

City Matters/Metropolis: Stine Fløe Dalby, Hardcore: Jan Vesala, Kritisk Zone: Marie Braad og Jason Dungan, Naturen Kalder: Jens Juul, DoIT: Katie Lamote, Jesper Lyng Michelsen.